

**VALTION
KEHITYSYHTIÖ**

Ilmastorahasto hiilineutraalien tiekarttojen investointityökaluna

Paula Laine, toimitusjohtaja

5.5.2020

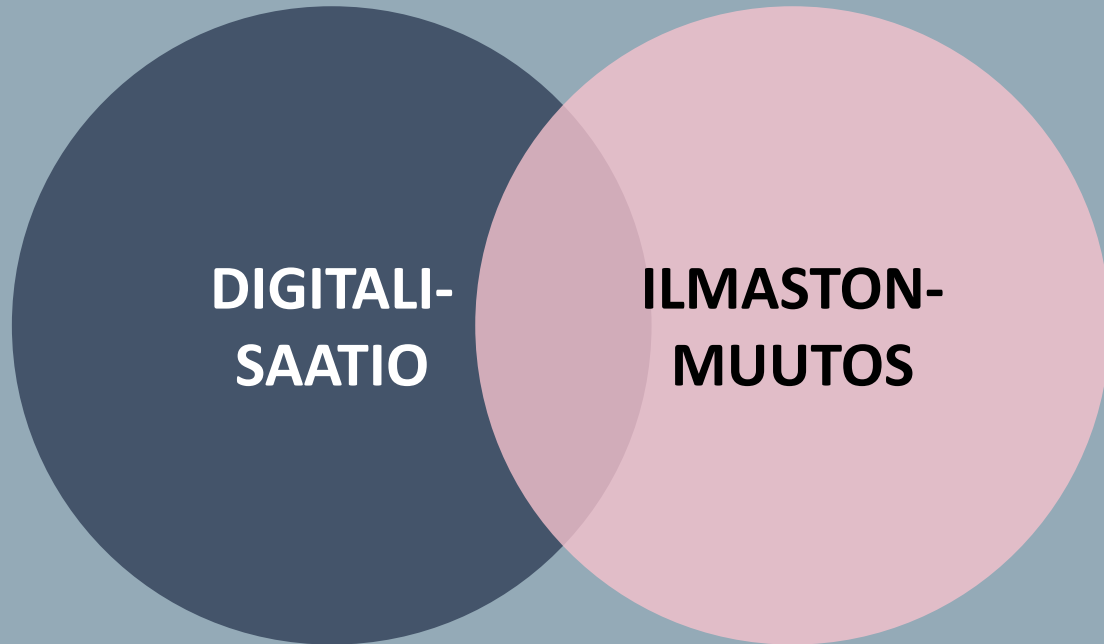
Vaken/Ilmastorahaston tilanne:

omistajan päätöksiä odotetaan toukokuun lisätalousarvion yhteydessä

- Taustalla HO-kirjaus valtio-omaisuuden aktivoinnista ja suuntaamisesta uutta taloudellista aktiviteettia tuottavaan suuntaan. Yhtiö on budjettitalouden ulkopuolinen. Olemassa olevan taseen koko ~2,3mrdEUR. Yhtiö on ehdottanut pääomien yhteenlasketun arvon säilyttämistä ja vuotuista 100MEUR markkinapuutetta korjaavaa pääomitustoimintaa.
- Vuosaaren ilmastohuippukokouksen tuloksena on päätetty, että Suomeen perustetaan kansallinen ilmastorahasto Vaken pohjalta. Ilmastorahastolle esitetyt toiminnan tavoitteet vastaavat sisällöltään ja laajuudeltaan Vaken itselleen tekemää strategiaehdotusta. Yksi mahdollinen tapa toteuttaa Ilmastorahasto Suomeen on toimeenpanna Vaken strategia.
- Kehysriihen yhteydessä ei tehty linjauksia Vakeen/Ilmastorahastoon liittyen, vaan kirjattiin, että asia ratkaistaan toukokuun lisätalousarvion yhteydessä.
- Vakelle/Ilmastorahastolle suunniteltu toiminta soveltuisi osaksi akuutteja koronakriisitoimenpiteitä seuraavia kestäviä elvytystoimia.

Vaken ehdotetut toiminnan teemat ilmastonmuutos ja digitalisaatio on nostettu keskeisiksi elvytyskärjiksi kotimaassa ja maailmalla

- 17 ympäristöministeriä, jotka edustavat 75% EU-kansalaisista, vaativat EU:n vihreän kehityksen ohjelman asettamista korona-elvytyksen keskiöön
- Komission von der Leyen: EU-budjetti valjastetaan julkisten ja yksityisten investointien avaajaksi, jotta talous saadaan käyntiin kohti digitaalista ja vihreää Eurooppaa
- Vihreä elvytys laajasti esillä maailmalla: mm. Etelä-Korea asettaa ilmastotoimet elvytyksensä kärjeksi
- IEA painottaa, että puhtaan energian investoinnit on laitettava elvytyksen keskiöön ja valtioiden roolina on madaltaa riskejä houkutellessaan yksityisiä investointeja
- Suomessa mm. Sitra ja Teknologiateollisuus ovat nostaneet ilmastorahaston osaksi elvytysratkaisua

Lähteet: <https://www.iea.org/commentaries/put-clean-energy-at-the-heart-of-stimulus-plans-to-counter-the-coronavirus-crisis>
<https://www.forbes.com/sites/davidrvetter/2020/04/16/south-korea-embraces-eu-style-green-deal-for-covid-19-recovery/#7bca214d5611>
<https://www.sitra.fi/uutiset/sitran-tyopaperi-hahmottelee-kestavia-talouden-toipumistoimia-koronashokkiin/>
<https://teknologiateollisuus.fi/fi/talous-ja-toimiala/teknologiateollisuus-ja-koronavirus/viestit-maan-hallitukselle>
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_675
<https://www.climatechangenews.com/2020/04/09/european-green-deal-must-central-resilient-recovery-covid-19/>

Vaken ehdotettu rooli keskittyä markkinapuutteita korjaavaan toimintaan Business Finlandin ja Tesin välissä

Kaupallisten investointien skaalaaminen keskeisin rajapinta tiekarttatyöhön, muut 3 ehdotettua investointikategoriaa osaltaan mahdollistamassa talouden elpymistä

Investointikategoria	Kuvaus	Vaken rooli ja toimenpiteet	Investointikategorian rooli elvytysnäkökulmasta
 Julkiset alustat	Julkinen monopoli tai tarve säilyttää kontrolli ja määrittää pelisäännöt esim. viranomaistiedon rajapintaan	Alustan pääomitus. Uusien yhtiöiden perustamiseen liittyvien liiketoimintasuunnitelmien ja selvitysten hankerahoitus.	<ul style="list-style-type: none"> • Julkiset alustat ovat osa tietoyhteiskunnan perusinfrastruktuuria, jonka rakentaminen ja pääomittaminen julkisista varoista on luonteva elvytystoimi • Julkiset alustat rakentavat edellytyksiä uudelle liiketoiminnalle ja sitä kautta globaalille kilpailukyvyille kriisin jälkeiseen aikaan
 PPP-kohteet	Yhteistyö Vaken ja esimerkiksi yliopiston, oppilaitoksen tai kaupungin ja kaupallisten toimijoiden välillä	Vähemmistöosuus. PPP-kohteisiin liittyvien liiketoimintasuunnitelmien ja koordinaation hankerahoitus.	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnat, sairaanhoitopiirit ja oppilaitokset ovat koronakriisin ratkaisun ytimessä, samalla niiden taloustilanne sekä uusien ratkaisujen tarve on kärjistynyt • PPP-kohteissa ratkaistaan niin hankerahoituksen kuin pääomituksenkin pullonkauloja, jotka korostuvat vaikeassa taloustilanteessa
 Kaupalliset skaalaukset	Teollisen mittaluokan investointien vauhdittaminen	Pääomalaina tai vähemmistöosuus.	<ul style="list-style-type: none"> • Investointikategoriassa on kyse yksityisten investointien kiihdyttämisestä. Toiminta sopii elvytystilanteessa investointien elvyttämiseen • Teollisen mittakaavan investoinneilla on työllistävä vaikutus
 Erityisrahastot	Ilmasto- ja digi-investointeihin keskittyvät uudenlaiset rahastot	Ei-markkinaehtoiset rahasto-osuudet, edellisen kolmen kategorian organisoiminen rahastomuotoon.	<ul style="list-style-type: none"> • Huolellisesti valitut erityisrahastokonseptit voivat auttaa osaltaan elvyttämään kasvua ja työllisyyttä PK-yrityskentässä

Vakeen on tähän mennessä kertynyt yli 150 investointiaihion kokonaisuus – ilman investointimandaattia ja dealflown avaamista

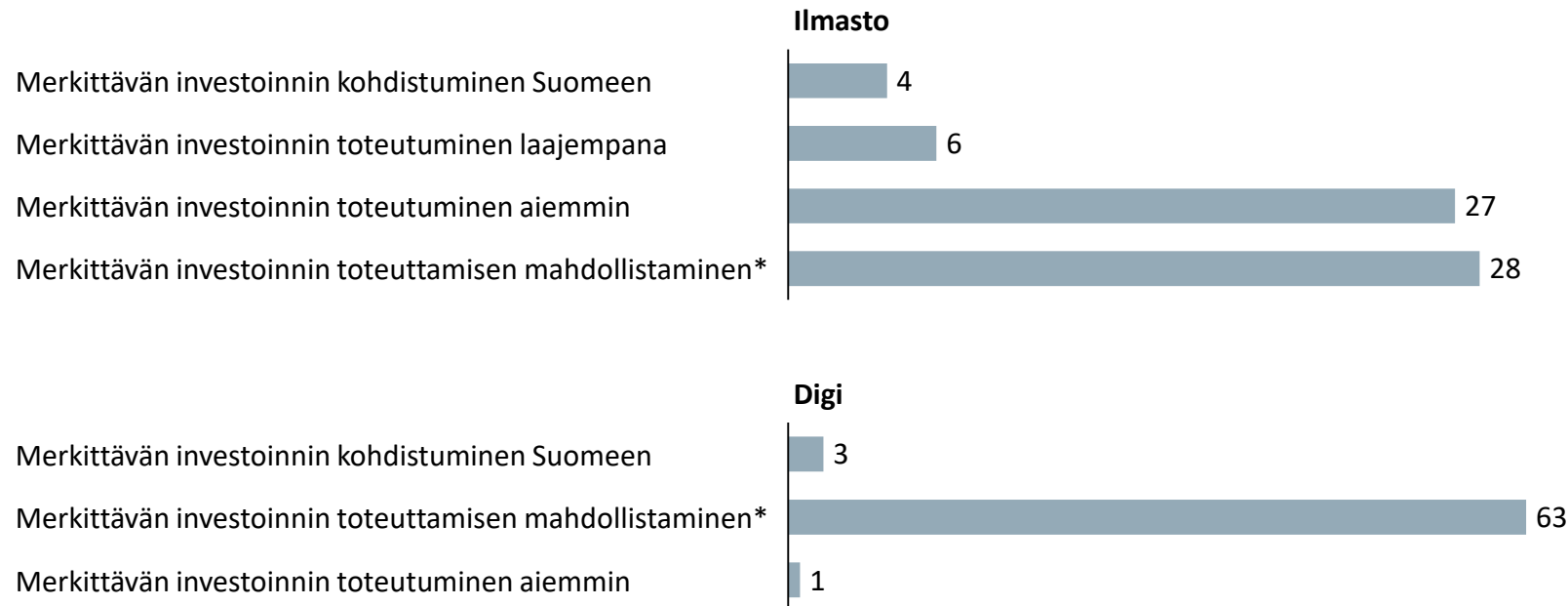
	Kuvaus	Investointiaihioden lukumäärä	Arvioitu tarve valtion 10v panokselle
 Julkiset alustat	Julkinen monopoli tai tarve säilyttää kontrolli ja määrittää pelisäännöt esim. viranomaistiedon rajapintaan	~20	100 M
 PPP-kohteet	Yhteistyö Vaken ja esimerkiksi yliopiston, oppilaitoksen tai kaupungin ja kaupallisten toimijoiden välillä	~40	250 M
 Kaupalliset skaalaukset	Teollisen mittaluokan digi- tai ilmastoinvestoinnit	~75	400 M
 Erityisrahastot	Ilmasto- ja digi-investointeihin keskittyvät uudenlaiset rahastot	~20	250 M

Ratkottavien pullonkaulojen näkökulmasta Vaken investoinnit mahdollistaisivat investointien toteutumisen aikaisemmin, laajempina tai kohdistumaan Suomeen

Ensisijainen Vaken investointikokonaisuuteen osallistumisella ratkottava pullonkaula teemoittain

Aihoiden lukumäärä | Havainnollistava näkymä pohjautuen Vaken operatiivisen tiimin arvioon

- Ilmastonmuutosaihioiden osalta selkein ratkottava pullonkaula nykyisessä hankevirrassa on investointien vauhdittaminen toteutumaan aiemmin ja laajemmassa mittakaavassa, kuin markkinaehtoisesti tapahtuisi (nämä kulkevat tyypillisesti yhdessä; kootussa datassa painottuu vauhdittaminen, koska on ollut mahdollista nimetä vain yksi primääri pullonkaula)
- Digitalisaatioinvestointeihin liittyen suurin ratkaistava pullonkaula näyttäisi liittyvän julkisten toimijoiden vaikeuksiin toimia omistajien ja pääomittajien roolissa ja toisaalta riskien jakoon, jotta välillisiltä vaikutuksiltaan merkittävät investoinnit toteutuisivat

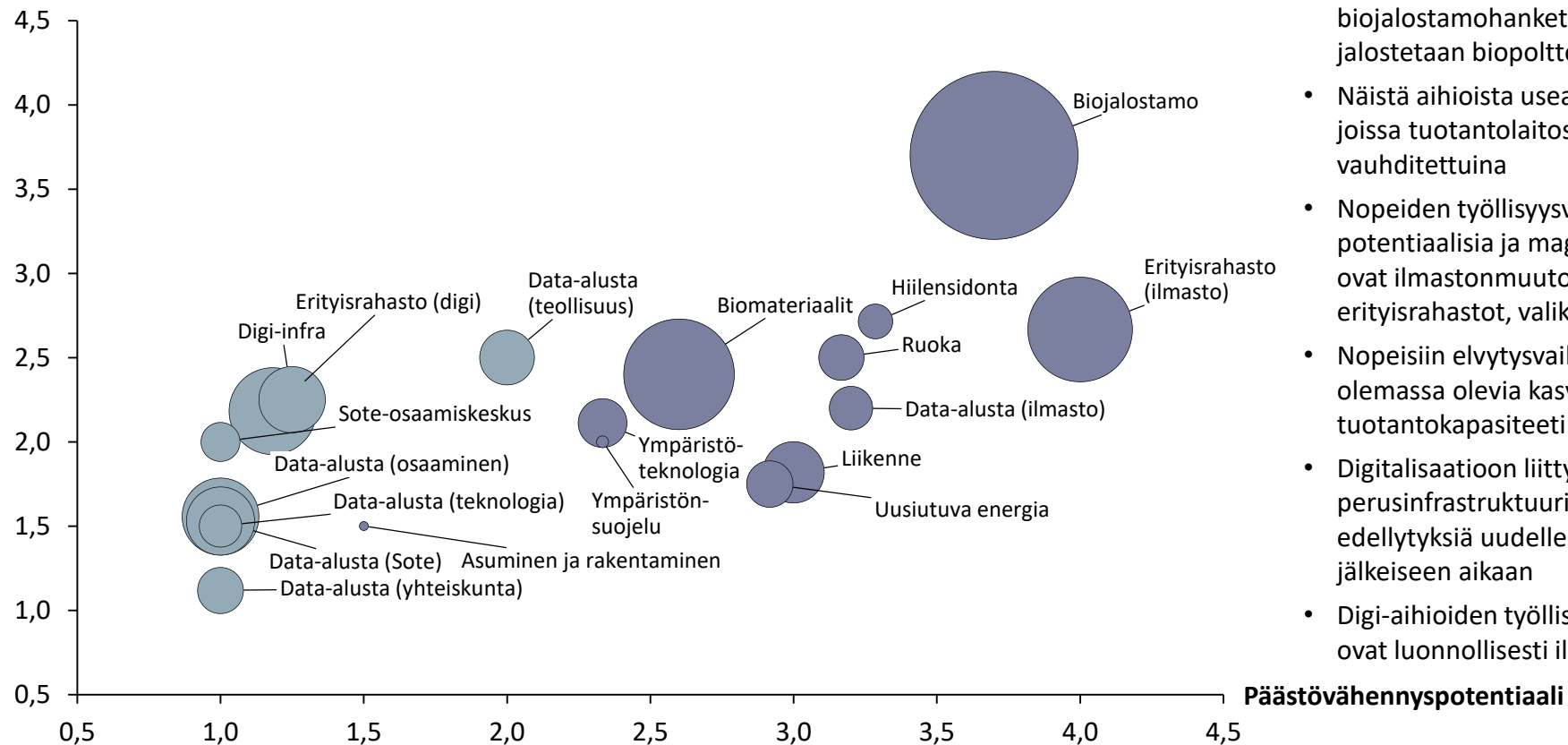
Alustavia investointiaihioita ryhmiteltyinä työllistävyyden ja päästövähennyspotentiaalin mukaan

- toiveena mandaatti omistajalta ja sen kautta mahdollisuus tiiviiseen yhteistyöhön kuvan täydentämiseksi

Työllisyysvaikutus vs. päästövähennyspotentiaali luokittelukategorioittain

Pisteytyksen keskiarvo skaalalla (1-5) | Havainnollistava näkymä pohjautuen Vaken operatiivisen tiimin karkeisiin arvioihin

Työllisyysvaikutus

- Vakea on lähestynyt kevään aikana 11 erilaista biojalostamohanketta, joissa teollisuuden eri sivuvirroista jalostetaan biopolttoaineita ja raaka-aineita jatkojalostukseen
- Näistä aihioista useat ovat merkittäviä investointikokonaisuuksia, joissa tuotantolaitosten rakennusvaihe voisi alkaa 12 kk sisällä vauhditettuna
- Nopeiden työllisyysvaikutusten näkökulmasta muita erityisen potentiaalisia ja magnitudiltaan merkittäviä investointityyppisiä ovat ilmastonmuutoksen torjuntaan eri muodoissa tarttuvut erityisrahastot, valikoidut ruoan valmistukseen liittyvät aiheet
- Nopeisiin elvytysvaikutuksiin on yleisesti mahdollista päästä olemassa olevia kasvuyhtiötä rahoittamalla tai uuden tuotantokapasiteetin rakentamisen käynnistämistä vauhdittamalla
- Digitalisaatioon liittyvät investointiaihiot luovat tietoyhteiskunnan perusinfrastruktuuria, jonka rakentaminen ja pääomittaminen luo edellytyksiä uudelle liiketoiminnalle ja kilpailukyvyllä kriisin jälkeiseen aikaan
- Digi-aihioiden työllisyysvaikutukset ja päästövähennyspotentiaali ovat luonnollisesti ilmasto-aihioita maltillisempia

